

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИРОБНИКІВ ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ "УКРТЮТЮН"
UKRAINIAN ASSOCIATION OF THE PRODUCERS OF TOBACCO ITEMS "UKRTYUTYUN"

Україна, 01054, м. Київ, вул. Дмитрівська, 44 а, 5-й поверх
44 а, Dmytrivska str., 5th floor, 01054, Kyiv, Ukraine

Tel.: +38 (050) 533-35-45
E-mail: office@ukrtyutyun.com

Вих. № 17/136 від 18 вересня 2023 року

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Міністерство фінансів України

04071, м. Київ, вул. Межигірська, 11
infomf@minfin.gov.ua

Копія:

Кабінет Міністрів України

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2
1545@ukc.gov.ua

Українська Асоціація виробників тютюнових виробів «Укртютюн», що представляє інтереси найбільших виробників тютюнових виробів на ринку України (ПрАТ «Філіп Морріс Україна», АТ «Джей Ті Інтернешнл Компані Україна», ПАТ «Джей Ті Інтернешнл Україна», ПрАТ «АТ «Тютюнова компанія В.А.Т - Прилуки», ПзП «Імперіал Тобако Юкрейн», ПрАТ «Імперіал Тобакко Продакшн Україна»), за результатами розгляду листа Міністерства фінансів України від 15 вересня 2023 року № 11320-09-5/25278 (вх. № 17/186 від 18 вересня 2023 року) повідомляє наступне.

1. Відповідно до частини четвертої статті 11 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» у разі зміни зразка марок акцизного податку вже закуплені марки попереднього зразка застосовуються у виробництві тютюнових виробів до їх повного використання, а марковані такими марками тютюнові вироби знаходяться в обігу до їх повної реалізації в межах терміну придатності для споживання. При цьому тютюнові вироби, вироблені в Україні або імпортовані в Україну до набрання чинності внесеними відповідним законом змінами щодо маркування, знаходяться в обігу до їх повної реалізації в межах терміну придатності для споживання.

Таким чином, вилучення з обігу марок акцизного податку старого зразка, які отримані виробниками та імпортерами підакцизних товарів, у тому числі якими вже марковані підакцизні товари (про яке йдеться у вищезазначеному листі

Мінфіну) вбачається незаконним. Відтак, жодних пропозицій щодо строків і порядку такого вилучення у нас - як представників сумлінного та законослухняного бізнесу - бути не може.

2. Виходячи з вищезазначеного, врегулювання на підзаконному рівні не врегульованого на даний момент порядку вилучення з обігу марок акцизного податку старого зразка, які отримані виробниками та імпортерами підакцизних товарів, у тому числі якими вже марковані підакцизні товари, також вбачатиметься незаконним.

Крім того, гіпотетичне проведення зазначеного вилучення у повному обсязі було б занадто обтяжливим і процедурно неможливим, оскільки виробники та імпортери де факто позбавлені можливості повернути весь свій товар, який наразі знаходиться у роздробі (в тому числі, дрібному, в селах та інших маленьких населених пунктах, включаючи важкодоступні через рельєф або небезпечні через близькість до лінії фронту). У зв'язку з цим, наслідком відповідного вилучення стало б подальше застосування необґрунтованих санкцій до легального бізнесу, що на фоні кричущої неспроможності держави обмежити обіг априорі нелегальної продукції (насамперед, продукції без марок акцизного податку) виглядало б з її боку відвертим абсурдом і свавіллям.

До того ж, у держави навряд чи вистачить адміністративного ресурсу для ефективного контролю наслідків такого вилучення, так само, як зараз не вистачає для припинення відкритої торгівлі безакцизною продукцією.

Також звертаємо увагу, що перемаркування упаковок тютюнових виробів (зняття акцизних марок старого зразка та наклеювання натомість акцизних марок нового зразка) є технологічно неможливим. Адже, відповідно до пункту 23 Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1251, марка наноситься на відповідну упаковку під пропіленову плівку. Виходячи з цього, державі, у разі гіпотетичного вилучення з обігу такої продукції, доведеться компенсувати виробникам та імпортерам не лише суми сплачених податків, але й вартість самої продукції. Доцільність такого кроку в принципі, а, тим більше, під час повномасштабної війни викликає обґрунтовані сумніви.

3. Згідно з останньою «хвилею» дослідження ринку нелегальних сигарет промислового виробництва, яке KANTAR України проводить на постійній основі вже 11 років, у червні 2023 року частка нелегальних сигарет складала 19,5% від загального обсягу ринку. При цьому, 10,9% від загального обсягу ринку займає продукція без акцизних марок, вироблена в Україні за схемами «Duty Free» та «псевдо-експорту», а ще 1,7% - продукція без акцизних марок або маркована іноземними акцизними марками, ймовірно незаконно ввезена на територію України

з інших країн. Таким чином, близько двох третин нелегального ринку сигарет - це продукція без марок акцизного податку встановленого зразка.

Асоціація «Укртютюн» у своїх попередніх листах (у тому числі, адресованих Мінфіну) неодноразово звертала увагу на алогічність зміни зразка акцизної марки на тютюнові вироби у вищеписаній ситуації та корупціогенну складову, яка традиційно є домінуючою під час прийняття відповідних рішень. Також неодноразово, як в офіційних листах, так і в робочому порядку, ми надавали пропозиції щодо комплексу заходів, спрямованих на протидію нелегальній торгівлі тютюновими виробами в Україні. Нажаль, ані наша аргументація, ані вищезазначені пропозиції не були почуті. Натомість, як впливає з вищезазначеного листа Мінфіну, уряд замислюється над тим, щоб довести свої помилкові рішення до повного абсурду.

Такий підхід викликає у компаній-членів Асоціації закономірне занепокоєння, а спроба втілити його в життя матиме вкрай негативні наслідки для індустрії, бізнес-середовища, інвестиційної привабливості України та податкових надходжень до державного бюджету. Натомість, це не матиме жодного впливу на динаміку нелегального ринку тютюнових виробів, який знаходиться поза правовим полем і в принципі нічого не втрачає від вилучення з обігу марок акцизного податку старого зразка, які отримані виробниками та імпортерами підакцизних товарів, у тому числі якими вже марковані підакцизні товари.

Генеральний директор

Наталія ФЕСІОН